

Sygnatura akt VI Ka 773/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 października 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepusa

Sędziowie SSO Grażyna Tokarczyk

SSO Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant Aleksandra Studniarz

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r.

sprawy **M. F. syna Z. i M.,**

ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 216§1 kk, art. 216§1 kk i art. 212§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 22 kwietnia 2016 r. sygnatura akt III K 1630/10

na mocy art. 439 § 1 pkt 9 kpk, art. 632a kpk

1. uchyla punkt 1 zaskarżonego wyroku i na mocy art. 17 § 1 pkt 6 kpk umarza postępowanie wobec oskarżonego M. F. o czyn z art. 216 § 1 kk i 212 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycielki prywatnej R. de J. kwotę 420 zł (czteryście dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem pełnomocnika z wyboru w postępowaniu odwoławczym;
4. obciąża oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego objętymi ryczałtem.

Sygn. akt VI Ka 773/16

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 11 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2016r., w sprawie o sygn. III K 1630/10, w punkcie 1 uznał oskarżonego M. F. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu maju 2010r. znieważył i zniesławił pokrzywdzoną poprzez wysyłanie i rozwieszenie pomawiającego ją listu, przy czym w czasie popełnienia przestępstwa miał w znacznym stopniu ograniczoną zdolność pokierowania swoim postępowaniem, tj. czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 216 § 1 kk i art. 212 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 31 § 2 kk i za ten czyn na mocy art.

212 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 złotych.

Nadto po myśli art. 17 § 1 pkt 6 kpk w zw. z art. 414 § 1 kpk umorzył postępowanie w zakresie czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia oraz zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 2.316 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższy wyrok zaskarżony został na korzyść oskarżonego przez jego obrońcę w zakresie pkt 1. Wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, tj. art. 7 kpk, poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny zamiast swobodny z pominięciem zasad logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego i uznanie, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy żaden z dowodów zgromadzonych w aktach postępowania nie wskazuje na sprawstwo oskarżonego,
2. istotny błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku poprzez niewłaściwe ustalenie, iż oskarżony dopuścił się popełnienia czynu opisanego w pkt 1 zaskarżonego wyroku.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia przestępstwa, a z ostrożności procesowej o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie w tym sensie, że nie mogła skutkować wydaniem orzeczenia uniewinniającego oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, tym niemniej przeprowadzona kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia musiała skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i umorzeniem na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk postępowania karnego wobec oskarżonego M. F. o czyn z art. 216 § 1 kk i art. 212 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk wobec przedawnienia karalności tego czynu, a to w związku z brzmieniem przepisów art. 101 § 2 kk i art. 102 kk. Niniejsza negatywna przesłanka procesowa, stanowiąca zarazem bezzwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w w art. 439 § 1 pkt 9 kpk, ujawniła się zatem dopiero na etapie postępowania odwoławczego, skutkując finalnie wydaniem orzeczenia o umorzeniu postępowania wobec oskarżonego o czyn zarzucany mu w pkt II aktu oskarżenia. W związku z aktualnym brzmieniem przepisu art. 102 kk, karalność przestępstwa popełnionego przez oskarżonego ustala z upływem 6 lat od czasu jego popełnienia, tj. w maju 2016r., stąd i konieczność uchylenia omówionego wyżej rozstrzygnięcia i umorzenia postępowania karnego o czyn opisany w pkt 1 wyroku.

Przechodząc do ustosunkowania się do zarzutów apelacji, trzeba stwierdzić, że kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, iż wbrew wywiedzionemu środkowi odwoławczemu poczynione przez Sąd I instancji w oparciu o zebrany i prawidłowo oceniony materiał dowodowy ustalenia faktyczne uznać należy za trafne, zgodne ze zgromadzonymi i ujawnionymi w toku rozprawy dowodami, które tenże Sąd ocenił w sposób pozostający pod ochroną art. 7 kpk. Stanowisko swoje Sąd ten należycie następnie uzasadnił, czyniąc to w sposób zgodny z art. 424 kpk. Sąd orzekający nie dopuścił się zwłaszcza przy rozpoznawaniu sprawy ani przy wyrokowaniu błędu w ustaleniach faktycznych. Ustalenia faktyczne Sądu znajdują potwierdzenie w zgromadzonych dowodach. Sąd Rejonowy rozpoznający sprawę nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Przekroczenie takowe może mieć bowiem miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy na podstawie prawidłowo zgromadzonych dowodów Sąd poczynił ustalenia faktyczne niezgodne wprost z zebranymi dowodami lub wysnuł z tak zgromadzonych dowodów wnioski sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, bądź też wnioski z zebranego materiału dowodowego wyprowadzone zostały z bezzasadnym pominięciem dowodów przeciwnych do poczynionych ustaleń, jak również, gdy bezzasadnie Sąd odmówił wiary określonym dowodom. Tak w niniejszej sprawie się nie stało. Analizując zarówno zgromadzone dowody, jak i pisemne motywy zaskarżonego wyroku, w których w przekonujący sposób wskazał Sąd

dlatego dał wiarę jednym dowodom, wiary takiej odmawiając dowodom innym, w tym zwłaszcza w większości relacji oskarżonego, dojść trzeba do przekonania, że Sąd Rejonowy przeprowadzając postępowanie dowodowe zgromadził materiał dowodowy pozwalający na wyprowadzenie wniosku o winie i sprawstwie oskarżonego. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest zaś tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego. Krytyka odwoławcza musi zatem, aby była skuteczna, wykazać usterki rozumowania Sądu wydającego zaskarżony wyrok, prowadzące do powstania błędnych ustaleń faktycznych.

Stwierdzić przede wszystkim zatem trzeba, że całokształt zgromadzonych w postępowaniu dowodów, wbrew twierdzeniom skarżącego, wskazuje na winę oskarżonego w zakresie przypisanego jego osobie przestępstwa. Nie sposób zgodzić się zwłaszcza z apelującym, gdy wskazuje na brak w niniejszej sprawie dowodów potwierdzających sprawstwo oskarżonego, zwłaszcza zaś podkreślając brak jakiegokolwiek dowodu świadczącego o tym, że to oskarżony sporządził, a następnie rozsyłał list o treści znieważającej i zniesławiającej pokrzywdzoną. Z prawidłowo poczynionych przez Sąd orzekający ustaleń faktycznych, w oparciu przede wszystkim o zebrane dokumenty oraz zeznania R. S. i W. Ś., wynika, iż po przesłaniu najpierw kilku wiadomości tekstowych, nie tylko obrażających, ale także uprzedzających o przygotowaniach „dossiere” zawierającego informacje na temat szeroko pojętego prowadzenia się małżonki, zapowiedź taką oskarżony wprowadził w czyn, rozpowszechniając sporządzony wcześniej przez siebie list poprzez rozesłanie go do członków rodziny pokrzywdzonej, sąsiadów jej matki oraz umieszczenie w kilkunastu kopiach na klamce drzwi wejściowych biura stewardess (...) W. A. na lotnisku w P..

Nie sposób zatem zgodzić się z obrońcą gdy wskazuje na brak dowodów potwierdzających autorstwo oskarżonego gdy idzie o przedmiotowy list. Wszak to z wyjaśnień samego oskarżonego, złożonych na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2012r., wprost wynika, że list, zawierający w swej treści informacje poufne i prawdziwe, a oparte na materiałach źródłowych (zeznaniach świadków, wyrokach i faktach mających miejsce), on sam napisał umożliwiając zapoznanie się z jego treścią „osobom zainteresowanym”, „z najbliższego otoczenia”. W kolejnej swojej relacji w dniu 7 stycznia 2014r. także nie kwestionował on faktu sporządzenia okazanego mu listu, znajdującego się w aktach sprawy, precyzując kwestię udostępnienia jego treści swoim rodzicom jako osobom bezpośrednio związanym z tą historią, w celu „wytlumaczenia kłamstw” wybielającej się pokrzywdzonej. W swoich relacjach oskarżony jedynie konsekwentnie negował fakt rozsyłania innym osobom (wskazanym przez pokrzywdzoną) owego listu oraz umieszczenia go w dniu 18 maja 2010r. w budynku (...) lotniska. To, że autorem tego listu, zawierającego nie tylko zniewagi pod adresem swojej ówczesnej małżonki, ale i treści pomawiające ją o takie postępowanie i właściwości, które mogły poniżyć ją w opinii publicznej, zwłaszcza zaś w kręgu osób z nią pracujących, jest oskarżony wynika nie tylko zatem z jego wyjaśnień, adresu mailowego, ale i z samej treści przesyłki, wskazującej na szereg okoliczności dotyczących życia rodzinnego, osobistego, a nawet intymnego stron. Mając w polu widzenia wszystkie te okoliczności, fakt głębokiego konfliktu między byłymi już małżonkami oraz to, iż to sam oskarżony ów list przygotował, wcześniej zapowiadając R. S. drogą sms-ową jego rozpowszechnienie rodzicom dzieci w przedszkolu, sąsiadom, szefostwu i koleżankom z pracy (k. 232), nie sposób uznać, by to inna osoba następnie miała możliwość, sposobność i cel w tym by go rozpropagować innym osobom poprzez wysłanie członkom rodziny i sąsiadom teściowej, a także umieszczenie w miejscu pracy pokrzywdzonej, powszechnie dostępnym i widocznym.

Także i dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów nie budzi zastrzeżeń, spełniając wszystkie wymogi z art. 7 kpk. Tym samym bezpodstawne okazuje się stawianie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, będącego wynikiem przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, a taki właśnie błąd zarzucił obrońca, który równocześnie nie powołał się na niepełność postępowania dowodowego. W oparciu o zebrany pełny materiał dowodowy, w zgodzie z regulami zawartymi w art. 7 kpk, Sąd Rejonowy zatem prawidłowo przyjął istnienie podstaw do przypisania oskarżonemu M. F. popełnienia przestępstwa zniesławienia i znieważenia swojej małżonki. Zeznania R. S. nie tylko, że były spójne i konsekwentne, ale i w pełni znalazły swe potwierdzenie w relacji świadka W. Ś., który opisał wiarygodnie, logicznie i zbieżnie okoliczności w jakich znalazł kilkanaście kopii listu, przytwierdzonych gumką do klamki biura stewardess.

W świetle powyżej przedstawionych uwag wywiedziona apelacja na korzyść oskarżonego nie mogła skutkować wydaniem orzeczenia uniewinniającego oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu; z uwagi na zaistnienie

przeszkody procesowej w postaci przedawnienia karalności czynu koniecznym stało się jednak wydanie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym i umorzenie postępowanie karnego wobec oskarżonego o czyn z art. 216 § 1 kk i art. 212 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy, zasądzając od oskarżonego na rzecz oskarżycielki prywatnej kwotę 420 złotych tytułem zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem pełnomocnika z wyboru w postępowaniu odwoławczym, a także obciążając go na mocy art. 632a kpk wydatkami postępowania odwoławczego objętymi ryczałtem.